Experto Pro Bono
Fundacja rozwoju świadomości obywatelskiej

PRAWO RODZINNE I OPIEKUŃCZE

Poradnik prawny z cyklu *"Poznaj swoje prawa".*

PORADNIK
Z ZAKRESU EDUKACJI PRAWNEJ

Niniejszy poradnik został przygotowany w ramach zadania publicznego w zakresie prowadzenia w 2023 roku punktu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego na terenie powiatu sokołowskiego we współpracy z **Fundacją Rozwoju Świadomości Obywatelskiej Experto Pro Bono** finansowanego z budżetu państwa realizowanego przez **Powiat Sokołowski.**

Ministerstwo Sprawiedliwości

Starostwo Powiatowe w Sokołowie Podlaskim
Powiat Sokołowski

SPIS TREŚCI:

I. PRAWA MAJĄTKOWE ORAZ OBOWIĄZKI MAŁŻONKÓW.....1 - 3

II. PRZYSPOSOBIENIE DZIECKA W PRAWIE RODZINNYM.....4 - 7

III. OBOWIĄZEK ALIMENTACYJNY WOBEC RODZICÓW.....8 - 9

I. PRAWA MAJĄTKOWE ORAZ OBOWIĄZKI MAŁŻONKÓW.

1. RÓWNOŚĆ MAŁŻONKÓW

Małżeństwo jest instytucją szczególną. Powszechnie uznawane jest za formalne „przypieczętowanie" łączącej dwoje ludzi miłości ale należy pamiętać, że to jednak nie tylko formalność. Wraz z wypowiedzeniem „sakramentalnego tak", na małżonkach zaczyna spoczywać szereg praw i obowiązków, które dotyczą osób wspólnie tworzących rodzinę.

„Świadomy(a) praw i obowiązków wynikających z założenia rodziny […]" – są to pierwsze słowa przysięgi, którą składają sobie małżonkowie podczas ceremonii – oboje przysięgają tymi samymi słowami, ponieważ małżonkowie są sobie równi. Zasada równości wywodzi się wprost z Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, mówi o tym art. 23, w którym wymienione są również podstawowe obowiązki małżonków: wspólne pożycie, wzajemna pomoc, wierność oraz współdziałanie dla dobra rodziny, którą założyli.

2. PRAWA MAŁŻONKÓW

Do podstawowych praw wynikających z zawarcia związku małżeńskiego zalicza się: prawo noszenia nazwiska małżonka, zamieszkiwania w mieszkaniu przysługującym jednemu z małżonków oraz w razie przemijającej przeszkody pobieranie należności przypadającemu jednemu z małżonków.

1) <u>Prawo wyboru nazwiska.</u>

   Wybór nazwiska małżonków regulują ogólne zasady równouprawnienia męża i żony. W obecnej regulacji prawnej oznacza to, że małżonkowie bezpośrednio po zawarciu związku małżeńskiego lub przed zawarciem związku małżeńskiego składają oświadczenie, co do przyjmowanego nazwiska – każde z małżonków. Mogą oni nosić dotychczasowe nazwisko jednego z nich, zarówno kobiety, jak i mężczyzny. Możliwe jest również zachowanie swojego dotychczasowego nazwiska przez każde z nich lub połączenie dotychczasowego nazwiska z nazwiskiem małżonka. Należy pamiętać, że nazwisko utworzone w wyniku połączenia nie może być stworzone z więcej niż dwóch członów.

2) <u>Uprawnienie do korzystania z mieszkania.</u>

   Według art. 28^1 chodzi tutaj o uprawnienie do korzystania z mieszkania stanowiącego własność jednego z małżonków. Stanowi to gwarancję współdziałania dla dobra rodziny oraz realizowania podstawowej potrzeby każdej rodziny – prawa do zamieszkiwania. Jest to prawo, które przysługuje małżonkowi do casu ustania lub unieważnienia małżeństwa, orzeczenia separacji lub rozwodu. Nie ma znaczenia również ustrój majątkowy, w jakim pozostają małżonkowie. Przepis ten stosuje się również do przedmiotów urządzenia domowego przeznaczonych do zaspokajania potrzeb rodziny.

3) W razie przemijającej przeszkody pobieranie należności przypadającemu jednemu z małżonków.

Zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego w prawie są przewidziane sytuacje, w których małżonek może reprezentować drugiego małżonka. Według art. 29 do wspólnej reprezentacji może dojść w razie przemijającej przeszkody, która dotyczy jednego z małżonków pozostających we wspólnym pożyciu. Przemijająca przeszkoda to stan przejściowej niemożności działania w imieniu własnym, np. choroba, wyjazd lub tymczasowy areszt. Działanie w imieniu drugiego małżonka dotyczy spraw zwykłego zarządu i wiąże się z możliwością pobierania przypadających należności, chyba że małżonek, którego przejściowa przeszkoda dotyczy złoży sprzeciw. Wobec powyższego, aby reprezentacja doszła do skutku muszą być spełnione 4 przesłanki: przemijająca przeszkoda, pożycie małżonków, sprawa dotyczy zwykłego zarządu oraz nie został złożony sprzeciw przez małżonka, którego dotyczy przemijająca przeszkoda.

3. OBOWIĄZKI MAŁŻONKÓW

Małżonkowie, zgodnie z art. 23 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego są obowiązani do wspólnego pożycia, wzajemnej pomocy, i wierności praz do współdziałania dla dobra rodziny, którą przez swój związek założyli. Są to obowiązki moralne, które z woli ustawodawcy zyskały walor prawny. Obowiązki te można podzielić na majątkowe oraz niemajątkowe. Elementy majątkowe, jak i niemajątkowe zawiera w sobie obowiązek wzajemnej pomocy oraz współdziałanie dla dobra rodziny. Pozostałe obowiązki to obowiązki niemajątkowe.

1) Obowiązek wspólnego pożycia.

Jest to obowiązek, który polega na utrzymaniu przez małżonków ścisłych więzi o charakterze duchowym, fizycznym oraz gospodarczym. Według wyroku Sądu Najwyższego, sygn.. akt: V CKN 741/100 „… wspólnota duchowa polega na wzajemnym pozytywnym stosunku uczuciowym małżonków, szacunku, zaufaniu, szczerości, lojalności, wyrozumiałości, na respektowaniu osobistych cech małżonka, uwzględnieniu jego osobistych potrzeb oraz gotowości do ustępstw oraz kompromisów". Istotą więzi fizycznej jest współżycie płciowe, które jest uwarunkowane przez stan zdrowia małżonków, zarówno fizycznego, jak i psychicznego oraz ich wiek. Wspólnota gospodarcza zaś obejmuje prowadzenie przez małżonków wspólnego gospodarstwa domowego, wspólne zamieszkiwanie, posiadanie wspólnego majątku oraz wzajemne zaspokajanie potrzeb ekonomicznych.

2) Obowiązek niesienia sobie wzajemnej pomocy.

Jest to podstawowy obowiązek małżonków polegający na powinności wspierania współmałżonka w realizacji celów związku małżeńskiego. Dotyczy wsparcia zarówno psychicznego, jak i fizycznego, np. w chorobie czy codziennych obowiązkach.

3) Obowiązek wierności.

Każdy z małżonków winien powstrzymać się od utrzymywania jakichkolwiek osobisto-intymnych stosunków z osobą trzecią. Za zdradę uznaje się nie tylko zdradę fizyczną ale również, emocjonalną. Zgodnie z orzeczeniem Sądu Najwyższego, sygnatura akt: C 813/51: „Związanie się małżonka z inną osobą węzłem uczuciowym w którym wprawdzie nie dochodzi do cudzołożnych stosunków, ale któremu towarzyszą wyznania miłości i pocałunki, może być odczute przez drugiego małżonka jako podrywanie, a nawet zerwanie więzi uczuciowej i moralnej, która łączyła małżonków i może być zależnie od okoliczności, uznane za ważną przyczynę rozkładu pożycia małżeńskiego". Należy podkreślić, że obowiązek wierności dotyczy również małżonków pozostających w separacji, ponieważ celem separacji jest pojednanie się małżonków.

4) Obowiązek zaspakajania potrzeb rodziny.

Oboje małżonkowie zobowiązani są do przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny. Powinni to robić zgodnie ze swoimi siłami oraz możliwościami. Wypełnianie tego obowiązku może polegać, w całości lub w części, na osobistych staraniach o wychowanie dzieci i na pracy we wspólnym gospodarstwie domowym. Jeżeli jedne z małżonków nie spełnia w należyty sposób swojego obowiązku, sąd może nakazać, aby jego wynagrodzenie za pracę albo inne należności, w całości lub w części, były wypłacane drugiemu małżonkowi. Z zaznaczeniem, że sąd może taki nakaz zmienić lub uchylić.

4. ODPOWIEDZIALNOŚĆ SOLIDARNA MAŁŻONKÓW.

W sprawach wynikających z zaspokajania zwykłych potrzeb rodziny za zaciągnięte przez jednego z małżonków zobowiązania finansowe oboje odpowiadają solidarnie. Jednakże, każdy z nich, jeżeli zachodzą ważne powody, może wystąpić z żądaniem, aby za zobowiązania tego rodzaju odpowiadał tylko i wyłącznie ten z nich, który je zaciągnął. Sprawę taką rozstrzyga sąd postanowieniem. W razie zmiany okoliczności sprawy postanowienie może zostać uchylone.

II. PRZYSPOSOBIENIE DZIECKA W PRAWIE RODZINNYM

1. ADOPCJA

Inaczej przysposobienie. Jest to instytucja, która pozwala dziecku na wychowanie się w środowisku zastępczym w przypadku, gdy jest ono pozbawione pieczy rodzicielskiej. W świetle prawa adopcja jest stosunkiem prawnorodzinnym pomiędzy przysposabiającym a przysposobionym, który pod względem praw i obowiązków przypomina stosunek pomiędzy naturalnymi rodzicami a dzieckiem.

2. RODZAJE ADOPCJI

Ze względu na stopień związania przysposabiającego z przysposobionym, wyróżnia się następujące rodzaje przysposobienia:

1) Przysposobienie niepełne:

   Przysposobienie to wywołuje skutek jedynie między przysposabiającym, a przysposobionym oraz między przysposabiającym, a potomkami przysposobionego (tzn. przysposabiający stają się rodzicami przysposobionego oraz dziadkami jego dzieci, ale już np. dzieci przysposabiającego nie stają się rodzeństwem przysposobionego). Ponadto przysposobiony nie musi zrywać kontaktu z naturalnymi rodzicami oraz rodziną i tym samym nadal jest jej członkiem. Nie ma zmian w zapisach aktu urodzenia przysposobionego, w którym w dalszym ciągu figurują rodzice naturalni, a przysposobiony nie traci prawa do dziedziczenia ustawowego po biologicznej matce.

2) Przysposobienie pełne:

   Przysposobienie pełne polega na tym, że w jego wyniku przysposobiony staje się nie tylko dzieckiem przysposabiającego, ale pełnoprawnym członkiem jego rodziny (jednocześnie zrywa wszelkie więzy łączące go z jego dotychczasową rodziną), ze wszystkimi łączącymi się z tym skutkami m. in. w zakresie dziedziczenia. z ważnych powodów sąd może orzec o rozwiązaniu tego stosunku, co skutkować będzie powrotem przysposobionego do naturalnej rodziny.

3) Przysposobienie pełne nierozwiązywalne (całkowite):

   Przysposobienie to wywołuje wszystkie te skutki co przysposobienie pełne, różni się jednak od niego nierozwiązywalnością i pełną tajemnicą. Przysposobienie to polega na trwałym wejściu przysposobionego w rodzinę. Warunkiem przysposobienia pełnego jest udzielenie przez rodziców dziecka blankietowej zgody na przysposobienie, bez wskazywania osoby przysposabiającego. Do najważniejszych cech tego rodzaju przysposobienia należą:

1. nierozwiązywalność;
2. utrata przez przysposobionego dotychczasowego stanu cywilnego i niemożność jego dochodzenia;
3. nie jest możliwe ograniczenie skutków przysposobienia tak jak w przysposobieniu niepełnym;
4. następuje zerwanie wszelkiego kontaktu z rodzicami naturalnymi;
5. tajemnica przysposobienia (sporządzany jest nowy akt urodzenia, a dotychczasowy akt urodzenia przysposobionego nie podlega ujawnieniu i nie wydaje się z niego odpisów).

3. PRZESŁANKI ADOPCJI

Zgodnie z Kodeksem rodzinnym i opiekuńczym wyszczególniamy poniższe przesłanki przysposobienia:
- po stronie przysposobionego,
- po stronie przysposabiającego,
- pozostałe.

1) Przesłanki po stronie przysposobionego.

Są to przesłanki określające kto i w jakich okolicznościach może zostać przysposobiony.

- Art. 114 §1 i 2 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego wskazuje, że osobą przysposobioną może być osoba małoletnia, wyłącznie dla dobra tej osoby. Warunek małoletniości musi zostać spełniony na dzień złożenia wniosku o przysposobienie. Zgodnie z art. 10 Kodeksu cywilnego osobą małoletnią jest osoba, która nie ukończyła 18 roku życia.
- Według Art. 118 §1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego osoba, która ma zostać przysposobiona, a ukończyła 13 rok życia jest zobowiązana do wyrażenia zgody lub jej braku na przysposobienie. W przypadku braku zgody, nawet jeśli decyzja nie została w żaden sposób uzasadniona, dalsze procedowanie jest uniemożliwione. Zgoda na przysposobienie musi zostać wyrażona w toku postępowania przed sądem, w sposób wyraźny i bezpośredni.
- Zgodnie z art. 117 §2 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, w przypadku śmierci osoby, która miała zostać przysposobiona, orzeczenie o przysposobieniu nie może zostać wydane.

2) Przesłanki po stronie przysposabiającego.

Są to przesłanki określające kto i w jakich okolicznościach może przysposobić.

- Art. 114^1 §1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (dalej, k.r.o.) zaznacza, że osoba przysposabiająca musi posiadać pełną zdolność do czynności prawnych. Ponadto taka osoba powinna posiadać odpowiednie kwalifikacje podmiotowe, dzięki którym nie będzie wątpliwości, iż osoba przysposabiająca

będzie sprawowała pieczę nad przysposobionym w sposób należyty, wywiązując się
z obowiązków, które posiada wobec przysposobionego.

- Zgodnie z art. 114^1 §2 k.r.o. między przysposabiającym, a przysposobionym powinna zostać zachowana należyta różnica wieku. Przyjmuje się, że jest to minimalnie ok 18 lat, zgodnie z najmniejsza różnicą wieku między rodzicami naturalnymi, a dzieckiem.
- Według art. 117 §1 k.r.o. przysposobienie może zostać orzeczone tylko gdy zostało wyrażone żądanie przez przysposabiającego. Ponadto, w przypadku gdy osoba przysposabiająca jest w związku małżeńskim musi posiadać zgodę współmałżonka. Z kilkoma wyjątkami, np. brak zdolności do czynności prawnych u małżonka lub w przypadku, gdy porozumienie się z nim w kwestii przysposobienia jest niemożliwe.
- Osobą przysposabiającą może być osoba, która ukończyła szkolenie organizowane przez Ośrodek Adopcyjny.
- Art. 117 §2 k.r.o. zaznacza, że orzeczenie o przysposobieniu nie może zostać wydane w przypadku śmierci przyspasabiającego.

3) <u>Pozostałe przesłanki.</u>

- Zgodnie z art. 119 §1 k.r.o. przysposobienie wymaga zgody rodziców przysposabianego, jednakże nie jest ona wymagana w sytuacji, gdy tych rodziców pozbawiono władzy rodzicielskiej, gdy rodzice są nieznani lub istnieją niemożliwe do pokonania przeszkody w porozumieniu się z nimi. § 2 art. 119 k.r.o. zaznacza, że w szczególnych okolicznościach, mimo braku zgody rodziców, sąd może orzec przysposobienie. Do okoliczności tych zalicza się m.in. ograniczenie zdolności rodziców do czynności prawnych lub sytuację, gdy brak zgody będzie sprzeczny z dobrem dziecka.
- Według art. 114[2] §1 k.r.o. przysposobienie, w wyniku którego nastąpi zmiana miejsca zamieszkania przysposabianego z terenu Rzeczypospolitej Polskiej na miejsce znajdujące się na terenie innego państwa, może zostać orzeczone wówczas, gdy tylko w ten sposób możliwe jest zapewnienie przysposabianemu zastępczego środowiska rodzinnego.

4. POSTĘPOWANIE DOWODOWE W SPRAWIE O ADOPCJĘ

W toku postępowania dowodowego Sąd jest zobowiązany do ustalenia jaka jest sytuacja finansowa osoby przysposabiającej (przyszłego rodzica lub rodziców) oraz osoby przysposabianej. Niezbędne są poniższe dokumenty (o ile dotyczą, np., akt małżeństwa):
- akt małżeństwa przysposabiających,
- akt urodzenia małoletniego dziecka,
- wywiad Kuratora Sądowego
- opinia Ośrodka Adopcyjnego
- zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia
- zaświadczenie o niekaralności

- inne dokumenty dotyczące małoletniego, np. opinia szkoły.

Ponadto można powoływać świadków, którzy poświadczą o łączącej przysposabiającego z przysposabianym więzi, ich relacji, czy sposobie sprawowania opieki.

5. PRZYSPOSOBIENIE DZIECKA MAŁŻONKA.

Procedura w takim przypadku jest uproszczona. Osoba, która stara się o adopcję dziecka swojego współmałżonka, jest dla dziecka, zgodnie z prawem, osobą spowinowaconą. Oznacza to, że taka osoba nie będzie zobowiązana do ukończenia szkolenia w ośrodku adopcyjnym oraz nie będzie zobowiązana do uzyskania opinii kwalifikacyjnej z zastrzeżeniem, że w toku postępowania sąd może o taką opinię wystąpić. Od osoby, która stara się o przysposobienie dziecka małżonka wymaga się również, pełnej zdolności do czynności prawnych, kwalifikacji osobistych uzasadniających przekonanie, że będzie należycie wywiązywała się z obowiązków przysposabiającego oraz odpowiedniej różnicy wieku między nią, a przysposobionym. W takim przypadku rodzaje przysposobienia są dwa: pełne lub niepełne. Przysposobienie pełne będzie oznaczało, że relacje między dzieckiem, a osobą przyspasabiającą będą jak pokrewieństwo dziecka z rodzicem oraz rodziną tego rodzica, natomiast przysposobienie niepełne to stosunek przysposobienia między dzieckiem a rodzicem adoptującym, ale nie krewnymi tego rodzica. Aby przysposobić dziecko małżonka należy wystąpić z wnioskiem do właściwego sądu. Wniosek powinien zawierać informacje o rodzaju przysposobienia oraz opis motywacji osoby ubiegającej się o adopcję. Dokumenty jakie należy załączyć do wniosku to skrócony odpis aktu małżeństwa, zupełny odpis aktu urodzenia dziecka, zaświadczenie lekarskie oraz zaświadczenie o zatrudnieniu i zarobkach. W przypadku takiego przysposobienie również będą wymagane zgody: biologicznych rodziców (o ile są znani, posiadają pełną zdolność od czynności prawnych, mają pełnię władz rodzicielskich) oraz dziecka (jeśli ukończyło 13 rok życia lub jest na tyle dojrzałe, że sąd zdecyduje o wysłuchaniu małoletniego).

III. OBOWIĄZEK ALIMENTACYJNY WOBEC RODZICÓW.

1. CZY DZIECI MAJĄ OBOWIĄZEK PŁACENIA ALIMENTÓW NA RZECZ SWOICH RODZICÓW?

Powszechnie wiadomo, że rodzice są obciążani obowiązkiem alimentacyjnym wobec swoich dzieci. Nie wszyscy jednak zdają sobie sprawę, że sytuacja ta może zostać odwrócona, to dzieci będą obciążone obowiązkiem alimentacyjnym wobec swoich rodziców. Ponadto obowiązek alimentacyjny może występować również w różnych konfiguracjach między krewnymi w linii prostej oraz rodzeństwem, np. dziadkowie mogą wystąpić o alimenty od wnuków i nawzajem. Warunkiem zaistnienia takiej sytuacji jest fakt, że nie ma innych osób, które byłyby bliższe stopniem pokrewieństwa i mogłoby łożyć na utrzymanie bliskich.

2. JAKA JEST PODSTAWA PRAWNA OBOWIĄZKU ALIMENTACYJNEGO WOBEC RODZICÓW?

Podstawą prawną obowiązku alimentacyjnego wobec rodziców są przepisy Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (dalej k.r.o.): w szczególności art. 128 oraz art. 132.

Art. 128 k.r.o. zaznacza, iż obowiązek dostarczania środków utrzymania, a także środków wychowania obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo.

Zgodnie z art. 132 obowiązek alimentacyjny wobec dalszych krewnych powstanie wówczas, kiedy nie ma osób zobowiązanych w bliższej kolejności lub gdy te osoby nie są w stanie uczynić zadość swoim obowiązkom.

Przesłanką dochodzenia alimentów przez rodziców od swoich dzieci jest pozostawanie w niedostatku, czyli rodzice nie mają możliwości majątkowo-finansowych do zaspokojenia swoich usprawiedliwionych podstawowych potrzeb. Według orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2000 r. sygn. akt I CKN 1187/99 pojęcie niedostatku jest względne: „niedostatek występuje nie tylko wtedy, gdy uprawniony do alimentacji nie posiada żadnych środków utrzymania, lecz określa także i taką sytuację materialną osoby uprawnionej, gdy nie może ona w pełni zaspokoić swoich usprawiedliwionych potrzeb.” Najczęstszą sytuacją, kiedy dochodzi do ubiegania się o alimenty przez rodziców jest poważna choroba, uniemożliwiająca podjęcie pracy lub podeszły wiek. To osoba, która stara się o alimenty jest obciążona obowiązkiem udowodnienia swojej trudnej sytuacji życiowej, która zmusza ją do podjęcia tego kroku.

Aby rodzic mógł ubiegać się o alimenty względem swoich dzieci powinny zostać spełnione 3 warunki:
- rodzic żyje w niedostatku,
- dziecko jest pełnoletnie,
- dziecko ma odpowiednie możliwości majątkowo-finansowe.

3. JAKA MOŻE BYĆ WYSOKOŚĆ ALIMENTÓW ZASĄDZONYCH NA RZECZ RODZICÓW?

Wysokość alimentów ustalana jest na podobnych zasadach, jak w sprawach dotyczących obowiązku alimentacyjnego wobec dzieci. Są to zasady ogólne, gdzie punktem wyjścia są miesięczne usprawiedliwione koszty potrzeb rodzica. Wysokość takich alimentów może być ograniczona lub zwiększona z uwagi na możliwości majątkowo-finansowe dziecka. W przypadku gdy dzieci żyją na wysokim poziomie może to skutkować ich zwiększoną partycypacją w kosztach utrzymania rodziców. Należy podkreślić, że obowiązek alimentacyjny wobec rodziców nie jest równoznaczny z obowiązkiem finansowym, może być również wykonywany poprzez dostarczanie rodzicom żywności, leków, ubrań, czy opału, a także zapewnieniu rodzicom mieszkania, czy stałej opieki lekarskiej i domowej.

4. CZY MOŻNA UNIKNĄĆ PŁACENIA ALIMENTÓW NA RZECZ RODZICÓW?

Prawo, które pozwala rodzicom na dochodzenie alimentów od swoich dzieci, nie wyklucza również możliwości uchylenia się od płacenia tego świadczenia. Musza wystąpić jednak uzasadnione przesłanki.

Dziecko może starać się wykazywać, że rodzice mają możliwość podjęcia pracy zarobkowej lub posiadają majątek, który pozwoli im na pokrycie swoich miesięcznych kosztów utrzymania. Ponadto jeżeli dziecko samo znajduje się w trudnej sytuacji materialnej, może wykazać, że przy jego miesięcznych zarobkach oraz kosztach utrzymania nie będzie miało możliwości wsparcia finansowego rodziców.
Podstawą do oddalenia roszczenia może być również przyczyna, przez którą rodzic znalazł się w niedostatku, np. jeśli nastąpiło to z jego winy, poprzez zaciągnięcie długu czy nadużywanie alkoholu.

Można również powołać się na przepisy prawa cywilnego, które dotyczą naruszenia prawa podmiotowego i starać się udowodnić, że żądanie alimentacyjne rodzica jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, np. przez to, że rodzic zaniedbywał dziecko w przeszłości, nie spotykali się, mieli sporadyczny kontakt lub rodzic nie wywiązywał się ze swoich obowiązków.

5. POZBAWIENIE PRAW RODZICIELSKICH A ALIMENTY NA RODZICA.

Według polskiego prawa ustawowy obowiązek alimentacyjny oraz kwestia władzy rodzicielskiej to dwie odrębne, zupełnie niezależne od siebie sprawy. Ani ograniczenie władzy rodzicielskie, ani pozbawienie rodzica władzy rodzicielskiej w całości nie skutkuje brakiem podstaw do żądania przez rodziców alimentów od dziecka w przyszłości. Nawet jeśli rodzic nie sprawował opieki nad dzieckiem w przeszłości, nie spełniał swoich obowiązków i nie dokładał starań do jego wychowania, wciąż przysługuje mu prawo do świadczenia alimentacyjnego ale zgodnie z powyższym dziecko może próbować udowadniać, że jest to postawa sprzeczna z zasadami współżycia społecznego. Decyzja jednak czy alimenty zostaną przyznane, czy nie pozostaje decyzją sądu.

Experto Pro Bono

Fundacja rozwoju świadomości obywatelskiej

Fundacja Rozwoju Świadomości Obywatelskiej
Experto Pro Bono
ul. Legionów 10, 22-400 Zamość
KRS: 0000582999
e-mail: biuro@fundacjaepb.pl
www.fundacjaepb.pl